BEN 6 MYNGE

Byxii oronuudai proletaarinar, negedegtii!

BURIAAD-MONGOL YNEN

yxexolboonoi Komunis (bolьşevig) Paartiin Buriaad-Mongol Mozin Komiteedoi, Buriaad-Mongol Avtonoomito Soveed Socialis Respyyblikiin Tybei Gyisedxexe Komiteedoi ba profsojuuzuudai Buriaad-Mongol Soveedoi yder byriin oorgan

№ 67 (2100)
1937 onoi MAART
23

14-dxi zilee garna

Ulaan-Yde
BMASSR

1936 ONOI TARIAA TUŞAALGIIN DOJOMXONUUDII BOLIUULXA TUXAI

SSSR-ei Aradai Komisaarnarai Soveedoi ba BK (b) P-n Centraalin Komiteedoi togtool

Byxii mozonuudai, xizaarnuudai ba respyyblikenyydei kolxoozuudta ba ymsiin azaltanda 1936 onoi tariaa tuşaalgaar toologdozo baigaa dojomxonuudii boliuulxa.

SSR Xolboonoi Aradai Komisaarnarai Soveedoi tyryyleqşe — *V. MOOLOTOV.*
BK(b) Paartiin Centraalin Komiteedoi sekretaarь — *I. STAALIN.*

BOLЬŞEVIIG KRIITIKEER DUTUUNUUDAA USADXAXA

BK(b) P-n Centraalin Komi- doi Pleenym bolbol paartin ganizacanuudai dunda baihan uu dutuunuudii eliryyleed, xii paartin xydelmeriii şi- er, hainaar tabixiin prograa- zoxioon gargahan baina. -ai Pleenymei erid buruu- ihan paartin xydelmeriiin tuunuudai gol dutuunь ge- le, olon paartin organizaaca- ud bolьşeviizmiin xydelgeg- egyi principp—demokraatin ntraliizmii seergyigeer ebden zagairuuldag baigaa.

„Paartiin olon organizaaca- udta paartin ustaavii aixab- bydyyligeer ebden xaza- ruulhan, demokraatin cent- lizmii biyrokraatin centra- maar nege bişe holihon na geze CK-ai Pleenym tem- glehen baina. Eldeb xytelberi e xydelmerilegşedii koptaa- xa sekretaarьnuudii tomilol- , komuniistnarai erxii xizaar- a, samokriitikii xabşaxa te metiin xoro jixetei praak- a yrgeneer delgerhen baina.“

(„Praavda“)

Paartin xydelmeride uşaral- han ede dutuunuud bolbol naiş B-Mongol Moziin paartin ganizaacanuudta baixahaa dana, aixabtar yrgeneer del- rehen baina. Yligerlexede: (b) P-n Ulaan-Yde goorodoi miteedoi XVI paartkonfe- ensoor hungagdahan gooro- komiteedoi pleenymei 45 yydhee, goorodoi XVII paart nfereenciin bolhon yder ter miin 25-nь yldehen, 17 niinь koptaacalalgaar plee- mei geşyyd bolgon oruulag- han baigaa.

Eneenhee gadana paartidoto- demokratiizmii ebden xa- gairuulhan, komuniistnarai di xizaarlahan faaktnuud e haa, mixanai kombinaadai artorganizaaciin sekretaarь- ud bogonixon sag soo aad rbe daxin helgehen ba dyr- ylee goorodoi komiteedoor dşalan tomilogdood, sekre- riinь bolxoor şiidxegdeed dog baigaa. Tede tomilog- n oşogşod bultadaa xehen delmeriiingee toosoo, uzuur ganizaacadaa xengyi oşodog igaa. Şilei zavoodoi paartor- nizaaca 1932 onhoo xoişo gelze tomilolgoor, elьgeegde- n xynyydeer sekretaariii ze baihan baina. Goorod soo- 20 paartkomuudai xojoronь zil soo şinelen hungagdaa- d, tabaniiinь 2 zil soo şine- n hungagdaagyi baigaa. Gada goorodoi paartorganizaaca- udai olon paartkomuud, paar- rganar jabuulza baigaa xy- lmeri tuxaidaa organizaaca- udaigaa urda—komuniistnaraigaa urda sag sagta toosodoggyi baihan baina. Ene bolbol komuniistnarai erxii xizaarlahan ba samokriitikii xabşahan jabadalnuudai nege yzegdelenь myn bolno. Ede bygede manai paartorganizaacanuudai paartidotoroinь xydelmeri jaaşagyi hula baihaniii batalna. Yşөө nege yliger abza xelexede, Ulaan-Ydiin gorpaartorganizaacada, 1936 onoi nojaabriin negende 140 xyn—haişaan dagagşad toologdozo baihan aad, 1937 onoi maartiin negende tere toonь yrzexiin orondo xorozo miin 125 xyn bolhon baina.

Ene meteer paartidotoroi demokratiizmii ebden xazagairuulhan, paartiin geşyydei erxii xizaarlahan, samokriitikii xabşahan jabadalnuud—paartidotoroi xydelmeriiin dutuunuud gansa goorodoi paartorganizaacada bişe xydөө aimag rajoonuudai paartin organizaacanuudta bahal bii. Iimehee, negeş yder sag demii geengyi, BK(b) P-n Pleenymei togtoolii bodoto xydelmeri deere bejelyylxiin tylөө paartin organizaaca byxen egee tyryyn organizaaca byxendөө samokriitike, kriitikii yrgeneer tabiza, baihan byxii alduu dutuunuudaa eliryylen usadxaxa johotoi.

Bolьşeviig paartiin xer ughaa xoişo şuxalaşalan xereglexe jabahan xysete zebseg—bolьşeviig kriitike, samokriitikii bii xysөөrenь tabidaggyi ygiin yzyyrei „xabsargalta“ bolgohon deerehee paartidotoroi xydelmeriiin aixabtar jixe ene alduu dutuunuud bolhoniii komuniist byxen medexe xeregtei.

Bolьşeviig kriitikii oişoodoggyi gazarai orgarizaacanuudta angiiin daisanguud yyrlen suglaraza, xorotoi jabuulganuudii tyxieeredeg, xedeg, zarьmandaa bejelyylzeş şadahiinь baha medexe xeregtei. „Sag deerenь kriitikelexe geeşe xydelmerilegşedte tuhalalsaxa, zarьmandaa abaraxa jabadal myn. Daisanai niluun bilduuhaa, nyxerei gaşuun ynen deere“.

Azalşan aradai daişalxa avangaard—Leenin-Staalinai paartiin byxii organizaacanuud, komuniist byxen, bolьşeviig kriitike, samokriitikii baixa şadalaaranь delgeen jabuulza, paartidotoroi xydelmeriiin byxii alduu dutuunuudii tyrgen usadxaad, ulas oronoigoo poliitikan baidalai istoorin erjeltii ali byxii jabuulgaaraa bejee beledxen ugtaxa ba Exe oronoigoo, arad yndeheteneigee byri jixe şadabarita xysii xytelberieeree xangaxa johotoi.

GEROILIG SANAŞADTA AMARŞALGA

Ulaan - Ydehee—Moskvaa saniin jixe ajaniii tuilahan, atar zorigtoi basagadta xaluun amarşalga xyrgenebdi. Zogtoi taanaraigaa ilaltii yder byriiin „Ynen“ gazeedhaa duuza, ilaltadanai urmaşan bajarlanabdi.

Oorden xaira abba geze duulxadaa byri jexeer bajasabdi. Buriaad-Mongol oronoigoo zaluuşuudai fizkylьtyyriin bzeltii bodoto xereg deere xaruulaat. Taanaraigaa aldarta delmeriii xalan abxiin tylөө belemdi.

Jaruuniin aimagai Egetiin hurguuliiin huragşad:
C. D. Şagdarai, G Baldain, B. Kyzmiin, C. D. Dugarai.

SSSR-ei AKS-to

Moskvaagai metropoliteenei xojordxi eelzeenei barilgiin Arbaatskiin raadiysii tuşaan abalga

Moskvaagai metropoliteenei xojordxi eelzeenei barilgiin 1700 meetr xemzeetei Arbaatskiin raadiysii—Vmoolenskploo şçadьhөө Kiijevei vokzaal xyrter tuşaan abxa zasagai komiisiin elidxelii sonosozo, tuşaan abhanai aaktii SSR Xolboonoi Aradai Komisaarnarai Soveed batalaba.

Metroogoi xojordxi eelzeenei barilgiin Arbaatskiin raadiys 1937 onoi maartiin 21-hee xoişo neegdeze aşaglalgadaa orobo.

Zasagai komiisiin bytөөhen aakt soo temdeglegdehen byxii dutuu dundii komiisiin togtoozo ygehen bolzor soo zahaza dyyrgexii metrostroido (nyx. Roovertodo) daalgagdaba.

Xynde azyiledberiiin Arkomaadii (nyx. Mezlaaykii) Arkomsoveedoi ujalgalaxanь:

a) 1938 onoi janvaarь negenhee xozom bişe, staanca „Kiijevskaja“ teeşe garxa xojordxi garsii (yydii) Baruun tymer zamai Kiijevsk vokzaalai platfoormodo oşohon tonneelteigeer ba garsataigaar barixa ba myn niitiin xereglexe yboorno barixa;

b) „Sookol“ tosxonoi xazuuda barigdaxa depoo ba masterskoin debisxer deere metropoliteenei xydelmerişedei (persoonaalai) baixa ger barixa. Eneenei xydelmeriii 1938 onoi nojaabrьda dyyrgexe;

c) Metroogoi aşaglalgada oroxoo baigaa staancii xereglegdexe meebelь ba xeregseleerenь xangaxa.

SSR Xolboonoi Arkomsoveed bolbol, xojordxi eelzeenei Arbaatskiin raadiysii tuşaan abxa xydelmeriii hain jabuulhanai tylөө zasagai komiisada bajasxalan xyrgebe. (TASS).

Azalta yderte mal xubaaba

Xori. Ydiin somonoi, Staalinai neremzete arteelь geşyydeingee azalta yderte 64 zize yxer, 175 xuriga xubaaba.

Ene somonoi „Oboroon SSSR“ arteelь geşyydeingee azalta yderte 27 zize yxer 54 xuriga xubaaba.

Ydiin Dolgin.

Ispaaniiin uranzoxioolşon Rafaeelь Alьberti ba Mariii Tereesa Leoon nyx. STAALINTAI uulzaba

Maartiin 20-oi yder nyxer Staalinai dergede Ispaaniiin uranzoxioolşon Rafaeelь Alьberti ba Marii Tereesa Leoon xojor xөөreldexiin tulda orobo. Xөөreldөөniinь xojor çaas yrgelzelөө. (TASS).

Xydelmeriee şineer jabuulza exilbebdi

Selengiin uhan zamai sydoremoontiin zavoodoi paartorganizaaca şine sisteemeer jabuulagdaxa hungaltada beledxeze baina.

BK(b) P-n CK-ai Pleenymei şiidxeberiii ba nyx. Zdaanovai elidxelii xelsehenhee xoişo manai zavoodoi paartorganizaaciin xydelmeri şineer jabuulagdaza exilehen ba haizarahan baina. Paartin suglaanuud deere byriş ondoogoor, urdanaixihaa xyseteigeer samokriitika jabuulagdadag boloo. Suglaanuud byri honirxoltoigoor, xereg bytөөsteigeer yngeredeg bolbo.

Eneenei urdatөө paartin suglaanuud deere jixenxinь paartkomoi sekretaarь yge xeledeg, byxii suglaan sekretaarai xelehen ygөөr boldog, sekretaarai hanalii zybşөөgөөd le olonxidoo dyyredeg baihan jym. Mynөө ton ondoo boloo. Suglaanuud deere namaiji xatuuxanaar kriitikeldeg boloo, ene xadaa minii xydelmeriiingee dutuunuudii zahaxa jabadalda jixe tuha bolno. Yligerlexede, ende haja bolhon paartin suglaan deere, haişaan dagagşadai dundaxi xydelmeri tuxai paartin suglaanai gargahan şiidxeberiii gyisedxeegyiş geze zaaza baiza namaiji aixabtar şangaar kriitikelhen baina. Haişaan dagagşad manai zavoodto 15 xyn, tiigeed tedenei dundaxi xydelmeriii jixe dutuugaar jabuulhan baigaabdi. Tere suglaanai hyyleer paartin komiteed, haişaan dagagşad tuxaida hanalaa jixexeneer tabiza, tedeenei dundaxi xydelmeriii şangadxahan, tedenei dunda BK(b) P-n CK-ai Pleenymei şiidxeberiii ba paarti dotoroi demokraatiii tuxai statijaanuudii xelsexehee exileed bişe bişe xydelmeri jabuulza bainabdi.

Şine hungalgada beledxelei xydelmeri ba yrgenөөr jabaza exilhen samokriitika bolbol, paartin komiteedii, myn namaiji zergiin komuniistnarta dytelyylze, barisaajimnai byri şangadxaza baina.

Paartiin geşyyn Baraanovagai poliitikan debzel yni saghaa xoişo uragşaa jabadaggyi baigaa. Tiigeed minii nyx. Baraanovaada byri oirotozo, byxii baidaliinь şinzeed, şalgaad yzexede, өөreinь huralsalai xemzee baga baihan haa paartin hurguuli deere jixe jadalsadag baigaa. Ene uşarii medemseeree bi Baraanovaaji өө tөө abaad tereenei poliitikan, kylьtyyrne xymyyzelee deeşelyylxe jabadaldanь tuhalalsadag boloob.

Ene meteer bişeş komuniistnarta tuhalalsadag boloobdi. Yligerlexede, komuniist—inzeneer Mibeevskii, komuniist nyx. Maliutaajevta tuhalalsana. Huralsalaaraa xozomdozo jabahan nyxed Tookarev, Xomiaag, Zamoota ba busadta poliitikan oolbosoroloo deeşelyylxiin tylөө tusgaar konsulьtaaca emxidxegdebe.

Manai organizaaca komuniistnaraigaa kylьtyyrne ba poliitikan xemzeeji deeşelyylxiin tylөө xatuugaar oroldozo exilbe. Manai organizaaciin dunda komuniistiin hain yliger zişөө xaruuldag, nyx. Fadeejev gexe metiin xynyyd bii. Nyx. Fadeejev bolbol poliitikan sobiitiii medengyi baidaggyi ba uran zoxioolnuudii unşadag, kinoo, teaatarnuudta jabadag, jyre niitiin xydelmeride edibxiteigeer xabaadalsadag xyn jym.

Sydoremoontiin zavoodoi bolьşeviiguud ene zorilgii gyisedxeze şadaxa.

Selengiin uhan zamai sydoremoontiin zavoodoi paartkomoi sekretaarь D. Prokooрьjeva.

BK(b) P-n CK-ai Pleenymei şiidxeberiii zybşen xelseze baina

Xorihoo. 20 (Telefoonoor). Xoriiin aimagai paartiiin komiteed, BK(b) P-n CK-ai fevraaliiin Pleenymei şiidxeberiii xylieen abhaar, maartiin 16-da aikomoigoo biyroo deere tabiza xelsehen baigaa. Pleenymei şiidxeberiii delgerengiigeer yzeze xelseed, aimag deeree tere şiidxeberiii erşemteigeer bejelvylxe tuxai togtool gargaa. Tereendee, Pleenymei şiidxeberi manai paartin xydelmerijee eriimeer şinelen zoxioozo, şine ilalta olxiimnai zamii sexe zaaba—geze temdeglee.

Xydөө somon, kolxoozuud deegyyr baihan paartin exin organizaacanuudta Pleenymei şiidxeberiii erşemteigeer zybşen xelsyylze tuhalxiin tylөө aimagai paartaktiivhaa 9 xyniii şileze elьgee.

Maartiin 19 xyrter zybxen 4 paartorganizaacanuudta Pleenymei şiidxeberiii zybşen xelsee. Maartiin 19-de aimag deerexi byxii paartorganizaacanuud paartin yder yngergeze tedeen deere Pleenymei şiidxeberiii zybşen xelsebe. Riikovii ba Buxaariniii paartihaa Pleenymeer gargahaniii bygede komuniistnar negen duugaar haişaaba.

Pleenymei şiidxeberiiin yndehөөr paartorganizaacanuudai hungalta jabuulxa ba tereenei beledxelii hainaar jabuulxa, kriitike, samokriitikiiji yrgenөөr delgeryylze paartin xydelmeriiin dutuu dundanuudii xysed eliryylen usadxaxiin tylөө komuniistnar byxen temeseze exilee.

BK(b) P-n aikomoi sekretaariiin orologşo Cedeenov.

SOVEED XILIIN GEROILIG SAXIUULŞADAI BAIDALHAA

Tiliicen ba „Zeniit"

Dalьnovostoçno soveed xile deere bolhon uşaral.

Namar, xyitenşeg bolzo baihan yje baigaa.

Orozo baihan şiryyn boroogoi şaajaan soo, soveed xile saxigşa Grigoori Tiliicenei ba albanai hurgamal noxoi—„Zeniitei" teerengi amisxaalnuud xolo duuldaxagyi baiba.

Gazaa talahaa niuusaar (xulagaigaar) xilii dabaza orohon xiliin zuram ebdegşed, mexetei ba dyreşeltei xynyyd baihan baiba. Tedenei jabahan myrnyydiinь xibaşalan xalgaad yzexede, tede myrnyydee bulguulxa zorilgoor eede oruugaa xudxaza xuibaza jabaza jabahanь:—gente heergee erjeed xile teeşe oşohon, gente erjeed xile hee xolodzo jabaza oşohon baiba. Tedenei myrnyydee xediiş bulguulaaş haanь manai xiliin saxiulşa noxoitojoo myrnyydiinь aldangyi, zarьma bejee xaragdamaar eli gazarnuudta mylьxize jabaza, zarьma dalda gazarnuudta bii şadalaaraa gyildeze jabaza, xoinohoonь 30 kilomeetr tuxai jabahanhaa aminuudiinь xeerehen baiba.

Tiigeze jabatariinь tedenei myrnyydiinь boroodo soxiulhan haa gente ygei bolşodog bolbo. Gazar deerexi myrei aldagdaxalaar, „Zeniit" gazar yndexee bolizo, agaar ynerdeed gyideg baigaa. Ynder aad bytyy xulahatai ba ozorhotoi namag xyreed jabatariinь tede daisanuudai jabahan myrnyyd baha ygei bolzo aldagdaşba, „Zeniit" tere namag toiron gyize, namagai xulahanruu orohon myriinь olood, bytyy xulha, ozorhon songuur ezen noxoi xojor gyilden jabaza saada zaxa garxadanь nege xuuşan otogoi (şalaaşai) oro baiba.

Tere otog soo xynyydei ygei xebertei xadanь, Tiliicen, tende gyize xyreheer gulamtiinь xudxaad yzebe. Gulamtiin burma xaluun zandaa, zarьma nyyrhenei gal untaraagyi baiba geeşe.

—Zuram ebdegşed hajaşag ende baigaa jym baina, xolo oşoogyi johotoi . . . geze bodobo.

—„Zeniit," bedir!

Noxoi ynerden gyize otogii nege toirood byleg burgaha oruu dab gezerxibe. . . „Zeniit" ezen Grigoorijoo daxuulan xeden olon namag şugiinuudii oto hete garaza jabaza xiliin zuram ebdegşedei xorgodozo xebtehen gazar xyrter abaaşaba.

Gente, xaanahaaş haniinь medegdeegyi, buu hyrbe. Ene buudalgaaraa daisanuud Grigooride byşyylze, deeree ortohonoo medeed, tereeniii buudahanaa medyylbe. Buugai duunaar Tiliicen gazarta xebteşbe. Urdateenь dobiin saana, bydergeheen soo bandiiiduudai nege niinь. . . Nagaanaar buudaza baiba. . . buugai duun xojordxioo, gurbadxiaa najarna. Tiigeed bydergeneen soo xebtehen xyniii obioorozo xaraxa gedeg berxetei baiba. „Zeniit" gente dab geed, zeriigeen mete ygei bolşohonoo, gente bandiidai negenei ara talahaa gete geteheer dytelze jabaxanь, amaa angaiza, şybege mete xursa hojoonguudaa irzailgan baixanь xaragdana. Lablaad xaraxada daisanai buutai gariinь dyrben xursa hojoogooroo hete şobto xazaad hezeren nosoldoxonьş tere, Tiliicenei mergen buugai homon daisanai amiiinь tahalan unagaba.

Ene yjede yldegşe daisanguudiinь orjol torjol şuluunuudai saaguur xorgodood emxigyigeer buudaza exilebe.

Tiigeze baitar Tiliicenei garta, homonuudaa duuhahan nagaanhaa bişejyyş ygei bolbo. Jaa xa geeşeb? Bişe nyxedeigee dytelze jireter jyygeer temeseze, daisanuudai terjelxii haatuulxa, hamaaruulxa johotoi geeşeb?—geze tyr zuura bodolgo bodono.

„Maayzeriinь gartaa oruulaad turşaxa"—geze bodood aluulhan daisanai xebtehen gazar teeşe şiglen mylьxibe . . . udaanş bolongyi berxe noxoin dailan ezemdehen daisanai maayzer zorigto xiliin saxiuulşiin garta orozo zebsegiinь bolbo. Tere hambaan soo „Zeniit" myn hemeexeneer, xojordxi daisanaigaa ara talada garaad, bydergenəe, xulhanai ojooroor gete geteheer dytelзed, gente hyreze bandiiidai myrtenь ahaşna. . .

Udanşgyi Tiliicen xojor maayzertai bolno, tomo şuluunai arada bejee niuugaad jixe syleetei, aazamaar buudaza baixadanь „Zeniit" baha bydergenee, xulhanai ojooroor ygei bolzo, udaaxi dobtolgojoo beledxene. . .

Zorigto Tiliicen xamahalsaxaa jirehen xiliin saxiuulşadai tuhalamzaar yldegşe daisanguudii amidiigaar ba iba. „Zeniit" barigdahan daisanguudii ynerdeze yzexetэigee xamta dab gedeze bydergeneeei ojooroor ygei bolşobo. . . Tiigeze baitar noxoin xusaxa duun duuldaad, xiliin saxiuulşanguudai noxoingoo baihan gazarta oşoxodonь, „Zeniit" tymer zamai reelьsiin şyrebyydii muşxadag—„laapa"—tylьxiyyrnyydii ba bişe „instrymeentnyydii" olood baiba.

Ede „olzonuud", barigdahan xynyydei devirsaantnuud baihanii gerşelebe. Tedeende, manai gyrenei tymer zamii hyidxexiin daabari ygeed mantai xyrşelen huugaa gyrenyydei negeniinь elьgeehen baigaa.

Ene xadaa manai xiliin saxiuulşad—geroinuudai—Grigoori Tiliicen metiin olon tooto daişalaxa epizoduudai negeniinь jym.

Exe oronoigoo xilii xamagaalxada zyrxetei, şuran baihanainь tyleə zasagai gazar Grigoori Tiliicende Ulaan tugai oorden xaira olgohon baina.

—Xiliin saxiuulşan bidende oorden xaira olgohon tere bajasxalanta yderii bii nahaaraa martaxagyib. Tere yder, araduudai aguujixe voozdьtai niuuraaraa taniisaxa zoltoi xyn baigaab. Aguu jixe xyntei gar garaa barisaldan baixa zuuraa nerejee xelexedem nyxer Staalin xani nyxerei johoor, zeeleer mihed geze:

—Tanai gabijaata jabadalii medeneb, medeneb—geehen, geze nyxer Tiliicen xeərenxei.

Dalьnivostouçno xile.

(„Pioneerei praavdahaa").

ZURAG DEERE: N-skiin zastaaviin xiliin saxiuulşad albanai noxoitoi „Sekreedte" baina.

MALAZALAI STAXAANOVTAN

Muxar-Şiber. Suulgiin somonoi, Leeninei neremzete kolxooz 1936 ondo malazalii xygzyylxe gyrenei tysebii ylyy dyyrgee. Malazal deerexi erxim udaarniguud ynen oroldolgoo gargaza xydelmerilene. Gyrenei tysebii ylyy dyyrgeed, geşyydee olziin xubaari 200 tolgoi mal xubaagaa. Zarьma ail 6-7 tolgoi xyrter mal abhan baina. **Oşoroi Bata-2 yxer, 4 xoni-jamaa; Çimedei Baldandorzo-xamta 6 mal; Daşiin Bimba** 4 mal g. m. abaa.

Ene kolxoozdo malşan staxaanovtan olon boloo. **Gyrezabai Dondog** anxa kolzooz togtoxohoo xojşo yrgelze adua xaraza jabana. 1936 on soo 25 gyy tyryyleed, unagadiinь hainaar tezeegee. Myn niodonon zilde 450 azalta yder olhon baina. Ymsiinь medelde 8 yxer, 12 tolgoi xoni jamaa ba taxiaa, kroolig g. m. bii.

Pynsegei Gesegmaa 4 zilde haalişa jabahan. Tylei xorolto bolgoogyi. Hy haaliiingaa noormii ylyybşelen dyyrgehen. Ymsedee 10 tolgoi maltai.

Ajuuşiin Dolzod-haalişa 2 zilde mal azal deere xydelmerilene. Tylee xorolto bolgoogyi.

Tybdenei Jondon 72 nahatai ybegen. Batraag jabaza byxii nahaaraa şaxuu xynei mal xariuulhan. Kolxooz bolhonhoo xoişo 7 zil soo yxer aduulza jabana.

Tarbiin Dagzamaa axalagşa xonişon. 1930 onhoo xoişo ene azal deere jabana. Respyyblikiin malazalai xuralai delegaad. Ede taban udaarniguudanь respyyblikiin malazalai xuraldaa oşoxo erxe olxiin tyləə erxeneeer xydelmerilze jabanad.

Namdag

Ispaanidaxi grazdaan dainai baida

Respyyblikiinxinei dobtolgo

Valeensi, *maart 20.* (TASS). Gvadalxaarai froontdo respyyblikiinxinei dobtolgo yrgelzelhen zandaa. Respyyblikiinxinei tyryylze jabahan seregyyd araxoonoi xaragiigaar 94-dxi kilomeetrta xyreed jabana. Daisanuud dainda oroxoo zalsaza jaaraltaigaar megdyygeer suxarixadaa seregei xeregselei zyilnyydii jixeer orxihon baina. Itaaliiin seregei xehegyydei eb emxiee aldahaniiinь itaaliiin soldaaduudai tereedeze ba respyyblikiinxinde pleende orozo baihaniinь gerşeleze ygene.

Maartiin 19-ei hyni Gvadalxaarai froontdo respyyblikiin seregyydei şugam deere xojor tyged zebsegtei itaaliiin serzaantnuud jireze ton şuxala dokymeentnuudii bariuulhan ba ton ynetei medeenyydii ygehen baina. Edener, itaaliiin interveentnyyd respyyblikiinxinei zyriltede zyrxee soxigdood megdyy baihanii batadxaza ygebe.

Andyxaarhaa medeesexenь, Posoblaanko seektorto respyyblikiinxin faşiistnarai xeden ataakii soxibo. Ende respyyblikiinxinei taanka anx tyryynee dainda orohon bai xa jym. Posoblaankabaa baruu tee Alkaraseexos şadarai xa ragii deerehee respyyblikiin xin faşiistnudai nege xujagt maşiinii byxii komaandataini gartaa abba. Maartiin 19-d respyyblikiinxinei tyryy poost do faşiis aarmiiin mototsiklis jireze respyyblikiin komaan dovanida ton şuxala doky meentnuudii bariuulhan b ene seektorto gansaxan itaa liinxin 14 minga ylyytei xy baina geze xelehen baina.

Gvadalxaarai froontdo res pyyblikiinxinei amzaltatai dob tolgo xeheneerenь daşaram duulza Laargo Kabalьjeero ge neraal Miaaxada iime telegraa ma jabuulba:

„Erxim hainaar dai xeze itaaliiin intervecioon aarmii byrimyhen gemteeze, Briyee gii ezelhenteitnei daşaram duulza tybei froontiin xuura zamai ba aviaaciin xysii yşe daxin amarşalnam. „Uragşaa uragşaa" gehen negen paroo liii geroilig temeselşedte dam zuulxii tanda zasagai zyghe naidanam".

Dainai froontnuud deere

Loondon, *maart 20.* (TASS) Gvadalxaarai froontdo respyyblikiin seregyyd 9-10 kilomeetr uragşaa dabxiza Briyeegihee xoino baihan Kaxaneexosii, zamdaa jamarş zyrilte yzengyigeer ezelen abba. Yimyyleeşenei suxarilga yrgelzelheer. Ysegelder respyyblikiinxin xeden olon vintoovka buu, aşaanai maşiinanuud, 2 milioon patroon ba mingaad balloon benziin buliaaza abba.

* *

Loondon, *maart 20.* (TASS). Gvadalxaarai froontdo respyyblikiinxinei garta orohon dokymeentnuud dunda, ispaanida jabuulga xeze baihan itaaliiin seregyydte Myssoliiniiin xandahan bişeg oldoo. Ene xandalga soonь xelegdexenь: „Bi, Liivi (Aafrioa) orozo jabaxadaa jixeer dailaldaza baihan tuxaitnai medeesei abaab. Manai legioneernuud şuud sexeer ba netryygeer orozo daisanaigaa zyriltii xuxalxa beze geze xysed naidabaritaigaar dainai jabasiiji adaglaza jabanab. Internacionaalin xysii usadxaxa jabadal seregei ba poliitikiin udxa şanartai ton jixe amzalta bolno. Namaiji, ilaltaar dyyrexe johotoi dainai jabasii çaas byride şalgan xaraza baina geze legioneernuud medeg".

* *

Loondon, *maart 20.* Britiş Junaajted preesiin medeesexenь, Gvadalxaarai froontd yimyyleeşenei ştaabhaa oldohon dokymeentiin johoor yimyyleeşedei talada 78 mingan aafrikiinxin, 82 mingan itaaliinkin, 29 mingan neemecyyd ba busa gyrenyydhee jirehen 12 mingan „hain duratan" dainda jabalsaza baina.

(TASS)

* *

Pariiz, *maart 19.* (TASS) Paraanko xadiin rajoondo, Ovijeedohoo baruun xoino respyyblikiinxin daisanuudaigaa zastaavii medyylen gente orozo gartaa abaza, strateegiin ton şuxala udxatai xeden tolgoinuudii ezelbe.

* *

Pariiz, *maart 20.* (TASS) Taxyyньja xyndiide Briyeegi şadarai dobonuudii respyyblikiin seregyyd bygediinь ezelbe. Respyyblikiin seregyyd dabxilgaa yrgelzeleze ysegelder ydeşe Briyeegihee zyyn xoino 27 kilomeetrte baihan Navalьpootrii ezelbe.

Pariiz, *maart 20.* (TASS). Ysegelder ydeşe Madriidii arşalaxa komiteedoi tyryylegşe generaal Miaaxiin zurnaliistnuudta medyylheniinь: Yimyyleeşen Masegooso xyyrgii tehelee. Manai seregyyd Gvadalxaar oruu dobtolgo xexedee tere xyyrgii şineer barihan baina. Manai seregyyd dobtolgoo yrgelzelhen zandaa.

Madriidii arşalaxa komiteedoi medeesel

Pariiz, *maart 20.* (TASS). Madriidii arşalaxa komiteedoi ysegelder ydeşiin medeesei soo xelegdexenь, Gvadalxaarai froontdo respyyblikiinxin erxim şadabaritaigaar dai xeze Briyeegii ezelhen baina. Respyyblikiinxinei intyziaazan ton jixe. Respyyblikiinxin itaaliiinxinai ton şuxala dokymeentnuudii gartaa abba. Myn seregei xeregselei zyilnyydii ton jixeer ba itaaliiinxinai tug buliaan abhan baixa jym. Gadana xeden olon itaaliiinxin pleende abtahan baina.

40 Itaaliiinxin respyyblikiinxinei tala oruu orobo

Pariiz, *maart 20.* (TASS). Yngereeşe hyni Briyeegi şadar respyyblikiinxinei tala oruu orohon 40 itaaliiinxin Madriid jirebe. Edener,—bide tariaaşan bainab ii geze medyybe. Ispaaniiin zasagai raadioogoor uriaalhan jabadal bidenerei ojuun sedxiide jixeer xaduugaa. Manai nyxed bolxo pleende orohon itaaliiinxinai xooloiji bide taniaabdi. Respyyblikiinxinei tala oruu yder oroxonь ton berxe, ofiseernuudnai bideniii adaglaza jabadag, yder tergedexe uşar yzegdebelenь, buudaza aladag baina. Hyniin sagta tergedeexede nege baga belen baingeze xeeredeg baina.

A. ŞNEIDERMANAI LEEKCE)*

BYXEXOLBOONOI XYDƟƟ AZAXUIN 1937 ONOI VIISTAVKA BA XANIIN GAZEEDUUDAI ZORILGO

Myriiseen yrgelzeleheer

boonoi viistavkada be-
badalda rajoon ba ra-
iin viistavkanuud ton
e ezelbe. Eneen deere,
kolxooznuudai olhon
nzaltanuudii xaruul-
exolboonoi viistavka-
gdaxa johotoi eks-
dii şileze olhon bai-

, ene bolbol zybxen
bolno. Byxexolboonoi
xuin viistavka Ok-
aguu jixe socialiis
iin 20 zil gyisehenei
bolno şuu. Tiime dee-
e viistavka deere kol-
1937 ondo olhon
uud ba rekoordnuud
daxa baina. Xerbee
da elьgeegeed baihan
nyydhee ylyy amzal-
olood baihan kolxoo-
bal, eehedieingee eks-
udii, ylyy hain şine
duudaar helgexe er-
me deerehee viistav-
aadaxiin erxe oloxiin
riisee 1936 ondo dyy-
, 1937 ondo yşee xy-
delgerexe baina. Xer-
ooz, brigaada gy ali
olxoozniguud 1936 on-
olboonoi viistavkada
a şadaxaar gyised-
oloogyi haa, 1937
erxii olozo şadaxa

ii byxii kolxoozniguu-
xenь şuxala. Kolxooz,
, zvenoo ba kolxoozoi
yd byxen 1937 ondo
da xamaadaxiin xyn
ri ezeleze bolxo geze
, brigaadiin xaniin
d unşagşadtaa hainaar
ygexe johotoi.
Gazartarlaalangai
ba viistavkiin deede
oi tyryylegşe nyxer
rnoovto Kriimei avto-
respyybilikiin Içkiins-
roovski ba Kiirovkiin
kolxoozniguud iigeze

viistavka bolbol yne-
loniitiin myriiseenei
aza ygebe. Ilaza ga-
agnagdahan ba rajoon
viistavkiin komitee-
exolboonoi viistavkada
d bolgozo tomilogdo
na. Manai viistavka
ygeer aguu jike smoo-
ede xamaadaxa erxe
ylee kolxoozniguudai
oozuudai myriiseen
reedyi. Manai myrii-
elzeleheer. Ene myrii-
jixeer delgereze bai-
ee. Byxexolboonoi vii-
yrter tootoi ydernyyd
de ene ydernyyd soo
çaastguud deere bişe
assiivuud deere şine
urgasa abxiin ty-
ma ynieedhee bişe,
ermenyydei ynieedhee
aaxiin tylee myriisee
di".
niguud—staxaanovtan
zalta deeree zogsoşo-
yi, zogsooxi xyseneş-
exolboonoi viistavkiin
xyrter edener yşee
anuudii oloxo baina.
kiin rajoonhoo Byxe-
viistavkada 10 kan-
d oldohon baina. 1937
e hainaar xydelmeri-
e 10 kolxoozuudta By-
noi viistavkada xamaa-
rxe olgoxiin tylee ene
socialiis myriiseen
daza baina.
kiin rajoonoi „Roote
geze kolxoozoi briga-
er Xristiaan Şteerle
azeedta bişene:
brigaada dunda zi-
şiniic in urgasa gek-
ihee 24 ceentner xu-
40 gektaar yçaastog

deerehee „koperaatorka" geze namar tarigdahan şiniicehee gektaar byriin 48 ceentner urgasa abaab. Rajoon dundiin viistavkiin komiteedoi, manai brigaadii Byxexolboonoi viistavkiin kandidaad bolgohondonь baxatai omogtoi bainabdi. Өөreingee byxii brigaadatai xamtha, bi jirexe zilde 100 gektaar namar tarigdahan şiniicehee, gektaar byriheenь 50 ceentnerhee dooşo bişe urgasa xuriaaxa ujalga abanab. Ene naiduulgaa bide dyyrgexebdi".

Saaşanь nyxer Şteerle, ertiin paar jaaza beledxehen, terenee şibxeer jaaza hainaar ytegzyylhen tuxaigaa xeerene. Myn rekoordto urgasa dailan abxa xydelmeriingee tyseb tuxai bişehen baina.

„Şiniiciin gektaar byrihee 50 ceentner urgasa xuriaaxiin tylee manai temeselei tysebii byxii kolxoozniguud medeed baina. Byxexolboonoi viistavkiin neegdexe xyrter şiniice ba ovioosoi ene zilei urgasiin eksponaaduudii bailgaxabdi. Zygeer bide, ene eksponaaduudaa 1937 ondo oldohon byri ynder urgasiin şine eksponaaduudaar helgexe erxe oloxobdi geze naidanabdi".

Dneepropetroevskiin moziin krasnoarmeejskiin rajoonoi „Progrees" kolxoozoi brigadir nyxer A. Braayn Byxexolboonoi viistavkada xamaadagşa bolzo batalagdaba. Nyxer Braayn „Krestьjaansk gazeedta" bişehen bişeg soogoo xelexenь:

„Manai kolxoozdo aguu jixe xyndetei yyrge tudaba. Byxexolboonoi Soveeduudai Onso Naimadugaar Xuraldajabuulagdahan raaportdo gar tabiza erxe oloo. Bide ene zilde olhon amzaltaaraa ene xyndete erxe oloobdi. Ene amzaltadaa hanaagaa amaraxa bolxogyi. Staxaanovtanai zil bolxo 1936 onoi xydelmeriin dyreşelnyydii xeregleed baibal bide şine amzaltanuudii olozo şadaxabdi. Byxexolboonoi xydee azaxuin viistavkada, Oktiaabriin aguu jixe socialis revoliuciin 20 dugaar zilei oido xojor daxin ylyy jixe ilaltatai jireze, byxedelxeidexinde manai eneergi baragdaşagyi, bolьşeviigoi zorig bexi geze xaruulxiin tylee, byxii kolxoozniguudii staxaanovaar xydelxii urinab".

Ede kolxoozuud 1937 ondo ynder urgasa abxa jabadalii xangaxiin tulda, 140 mingan toonno şibxe, 300 toonno taxiaagai baaha, 600 toonno ynehe sugluulaxa geze şiidxee. 14 mingan gektaar gazar deere saha togtooxo, 62 mingan gektaar namarai tarilgii xabar boronoilxo baina. Akadeemig nyxer Liiseenkiin meetodoor şiniiciin 300 koolosii soort soonь yrezyylxe jabadalii emxidxene. 6 mingan kolxoozniguud agroteexnikiin huralsalda xamaaduulagdaa.

Byxexolboonoi viistavkada rajoonoigoo kolxoozuudhaa xeden zuugaad eksponaaduudii gansaxan tariaan azalhaa bişe myn malazalhaa abaaşaxiin tulda ede rajoonuudai kolxoozniguud 1936 onoi tyryy dyrişelnyydii xereglez, 1937 ondo malazaldaa şine xyzgeltenyydii oloxo geze şiidxebe.

Ene doogovorhoo myriiseene baihan kolxoozuudai xaniin gazeedeeduudai praaktikan zorilgonuud garana. Өөreingee kolxoozuudai myriiseende ilaza garaad, eereingee amzaltanuudii Byxexolboondo, byxe delxeidexinde xaruulxa jabadaldanь xaniin hain gazeeduud tuhalaxa baina.

Xaniin gazeedta, myriiseende tyryylexe jabagşadai dyroşelii xaruulxa, dutuu dundaauudii eliryylxe, staxaanovtanai rekoordiin tylee temeselde toxiooldohon berxeşeelnyydii usad xalgada tuhalaxa, zarьma brigaadanuud, zvenoonuud ba kolxoozniguudai xydelmerii xaruulxa xeregtei baina.

Baruun moziin Sliçeevskiin rajoonoi „Vperiood socialiizmyy" geze tyryy kolxoozoi malazalai feermiin kolxooznigud gazeedta iigeze bişene:

„Rajoonoi ba moziin viistavkiin komiteeduudai şiidxeberieer manai feerme Byxexolboonoi xydee azaxuin viistavkiin negedegeer kandidaadai toodo oruulagdaa. Bide olhon amzalta deeree hanaagaa amaraxagyibdi. 1937 ondo viistavkada beledxexe, oldood baihan eksponaaduudaa hainaar xadagalxa, tereende nemeze eksponaaduudaa olodxoxo, malaigaa aşag olzii deeşelyylxe xeregtei. Xerbee manai feermiin Zoorka geze ynieen 1936 ondo negedxiee tyrexedee 3700 liitr hy garhan baibal, 1937 ondo ene ynieenei xojordxioo tyrexedenь, tereenhee 6 mingan liitrhee dooşo bişe, Noonno geze ynieenhee 6600 liitrhee dooşo bişe hy haaza abaxabdi. Өөreingee feermehee 10-20 yniee Byxexolboonoi viistavkada xaruulza şadaxaar yiledberiin gyisedxelnyydii oloxobdi.

Zootexniis huralsalii yrgelzelee xydelxeer emxidxeze, Byxexolboonoi viistavkiin neegdeter haaliişa ba yxerşed byxende ekzaamen bariuulza feermiin brigadiirnuudai nere olgoxobdi".

Bide eehedeingee xydelmeriin dyreşelii mantai myriiseze baihan „Niva" ba „Perekliiçka" kolxoozuudai feermeliiguudta damzuulan ygexebdi".

Өөhedee myriiseende ilaza garaxahaa gadana, myriiseze baihan kolxoozuudtaa viistavkada xamaadaxa erxe olxo jabadaldanь tuhalaxa geze siiçeevskiinxid asuudal tabiza baina! Edener socialiis myriiseenei zorilgii hainaar oilgozo baina. Erxim kolxooz ba kolxooznigudai staxaanov dyreşelii damzuulxa xereg, xaniin gazeeduudai gol xydelmeri bolno. Myriiseze baihan kolxoozuudai dyreşelnyydee xalan abalsaxa jabadal, Byxexolboonoi xydee azaxuin viistavkiin beledxelde ton yneteі şuxala xubinь bolno. Mynee, redkoleegiin ba selьkoornuudai edibxi ba yysxel deerehee jixe jyyme duldiidaxa baina.

Kolxooz ba sovxoozuudai erxim maasternuudta eehedeingee ujalganuudii dyyrgexe, Byxexolboonoi viistavkada xamaadaxa erxe olxo jabadaldanь tuha xyrgexe jabadal—kolxooz, sovxooz ba brigaadiin xaniin gazeeduudai byxii redkoleeganuudai ujalga bolno.

Ene yşee baga. Xaniin gazeedud viistavkada xamaadaxiin tulda tyryy jabagşadai zişeede oloniite kolxoozniguudii şineer elsyylxe johotoi.

Redkoleeginuudai, „manai kolxooz Byxexolboonoi viistavkada xamaadaxiin erxe olxiin tylee myriiseze baina" gehen şuugarşagtai tahaguudii gazeedaigaa noomir byride gargaza baigaahaanь hain baigaa. Ene tahagta tolilohon kolxoozoi, zarьma brigaada ba zvenoonuudai yiledeeriin şine ilaltanuud tuxai materiaal, unşagşadta jixe honirxogdoxo ba dyreşelee oroloxo jabadaldanь tuhalxa baina.

Xaniin gazeedai hain tyseb

Mynee bide, kolxoozoi xaniin gazeedai viistavkada beledxexe xydelmeriin tyseb tuxai xeereze ygexemnei. Ene tyseb kolxooz ba kolxooznigudta Byxexolboonoi viistavkada xamaadaxa erxe olgoxiin tylee xydelmeri jabuulxadanь redkoleeginuudta tuhalaxa baina.

Moskvaagai moziin Lyxoviickiin rajoonoi „Kraasna Zariaa" geze kolxoozoi xaniin gazeedai redkoleegiin tyseb doro durdagdaxa baina. Ene kolxoozdo ynieen byrihee 3 mingan liitrhee dooşo bişe hy haaxa gehen gaixamşagta xydelmeen oordento nyxer Nadeezda Persijaanceva gegşiin yydxeleer bii bolzo odoo yrgeneer delgereze baina. „Kraasna Zariaa" kolxoozoi eksponaaduud rajoonoi viistavka deere erxim hain segnelte abaa.

„Kraasna Zariaa" kolxoozdo malazaliinь ilangajaa hainaar tabigdahan baina. Tiime deerehee, ene kolxoozoi malazalii Byxexolboonoi viistavkada beledxexe talaar xegdehen xaniin gazeedai tysebii xaruulxamnai.

Xaniin gazeedai redkoleegiin onsolohoniinь:

1. Mynee zilde ynieedhee jixe hy haahan, 14 haaliişad—staxaanovtanai myriisee jabuulxa. Haaliişa—staxaanovtan viistavkada xamaadaxiin erxe oloxiin tylee myriisexe zuuraa, 1937 ondo tusgaar tezeel deere (şaxamal) baihan ynieen byrihee 4200 liitrhee dooşo bişe hy haaxa johotoi, (1936 ondo haalgaxa yje soonь şaxamal ynieen byrihee 3700 liitr hy haahan baigaa).

2. Myriisee exilxede tyryyleze 14 haaliişad—staxaanovtanai doogovor tunxaglaxa, daamzarhaar myriiseede orolsohon eregtei ba emegtei kolxoozniguud xydelmeriin gyisedxelnyydii gazeedtaa tolilxo:

a) Oordento—staxaanovtan Soveeduudai Byxexolboonoi Naimadugaar Onso Xuralai delegaad J. D. Nartaanova ba Byxerosiin Onso Xuralai delegaad N. P. Persijaanceva gegşedei ynlee haaxa meetod ba arga tuşaa leekcenyydii gargaxa.

b) Staxaanov zil bolxo 1936 ondo feermenyydte xegdehen xydelmeriin yre ba 1937 ondo zorilgonuud tuşaa zooteexnig A. S. Şçepootьjevoi statьjaa gargaxa.

3. Byxexolboonoi viistavkada abaaşaxa geze rajoonoi viistavka deere oldohon rekordiistnuud—ynieed ba zaluu malnuudii tezeelge ba xaruuhalgiin rejd şalgalta xexe (5 rekordiistnuud—ynieed ba 3 tolgoi zaluu mal ilgagdahan baigaa).

Rejdiin dyngii xaniin gazeed deere yrgeneer tolilxo.

4. Byxexolboonoi viistavkada xamaadaxa erxe olxiin tulda jabuulagdahan myriiseenei tyryyşiin yrii xaruulaxa:

a) Staxaanovtanai eereingee xydelmeri tuxai xeerehen xeree;

b) tyryy jabagşad nyxed Naartova, Persijaanceva, Beloova, Simakoov ba busadai dyreşelii busadta damzuulxa.

5. „Kraasna Zariaa" kolxoozhoo Byxexolboonoi viistavkada xamaadagşadai eehedeingee xydelmeriin dyreşel tuxai viistavkii xaragşadta leekce xeleхeer boltor, feermiin xydelmeriişedei texniis erdimii deeşelyylxiin tylee temesel xaniin gazeedaar damzuulaza emxidxexe.

6. Byxexolboonoi viistavkada xamaadaxa erxe olxiin tylee myriiseenei jabasii şalgaxa.

7. Viistavkada abaaşagdaxa bolhon malnuudaa belşeeride garaxa yjedenь beledxel jabuulaxa. Belşeerii, mal ediieelyylxe bairii ba uha xadagalxa gazarii haizaruulxa, malai xaruuha emxidxexe, belşeeriin malaa xaluulxa, zootexniis ba veterinaarai xinalta emxidxexe tuxai asuudalnuudii xaniin gezeed tabixa baina.

8. Viistavkada abaaşagdaxa bolhon malaingaa baidal tuxai mateeriaalnuudii tolilxo:

a) Malii tezeelge ba tereenii xaruuhalalga (haaliişadai xeereen);

b) syytxedee rekoordto haama oloxiin tylee temesel (2-3 tyryy haaliişadai dyreşel);

b) zooteexnigei zaabari (nyxer Şzepootьjev).

9. Malnuudaa kolxoozhoo, Moskvaa hainaar abaşaxa tuxai teemede xaniin gazeedai tusgaar noomir gargaxa:

a) Zamdaa ba viistavka deere malaa xaruuhalaxa, ediieelyylxe, uhalaxa, haaxa jabadalii jamaraar emxidxexe tuxai kolxoozniguud ba haaliişad staxaanovtanai xeereeji tolilxo;

b) zamdaa malii xaruuhalaxa tuxai veterinaarai emiin statьjaa gargaxa.

10. Viistavkiin neegdexiin urda tee myriiseenei dyn gargaxa gazeedtaa tolilxo:

a) Myriiseenei yre;

b) ilaza garagşadai dyreşel—rekoordto haama abxiin tylee temeselei meetod ba arga tuxai emegtei staxaanovtanai 10 jariaa tolilxo.

Viistavkiin neegdeter ene asuudalnuudta zoriuulaza 15 haa dooşo bişe xaniin gazeedai noomir gargaxa.

1937 onoi viistavkada şine rekoordnuudii oloxo ba ynieed hee jixe hy haaxa — loozongoor niitiingee xydelmeri jabuulxadaa „Kraasna Zariaa" kolxoozoi xaniin gazeedai redkoleegi ton zyb myr abhan baina. Malazalai erximyydei dyreşelii ene gazeed byxii eregtei ba emegtei kolxoozniguudai damzuulaza şadahan baina. Iixedee le ene gazeed viistavkada xamaadaxa erxe olxiin tylee myriiseeji yrgeneer delgeryylxe jabadalda jyynheeş ylygeer tuhalxa baina.

**) Y. gelzelel. „Ynenei" №№ 64 ba 68-ji xaragtii. Ene leekciin esesenь ygleedeřei noomirto.*

Tyryyşiin parovoozoi xagsaralga exilee

Ulaan-Ydiin PVZ-ei parovoozoi kombinaadai naçaalьnig inzeneer Mestmaan, terenei orologşo inzeneer Laarin ba kombinaadai paartoorg Antoonov, zavodoi tyryyşiin byteen gargaxa „SO" geze parovoozii montaazlxiin tylee 15 meetriin stanookto raamiin liistnyydii oruulba. Raamiin brigaadiin maaster Smiirnoov liistnyydei zahabarii ba şalgaltii dyyrgeheneigee hyyleer raamii xagsaraza exilexe baina. Sugluulagdahan raamii toiron „Sergoo Ordzonikiidze" maarkiin parovoozii mantaazalxa baina.

Şine parovoozoi barilgiin xydelmeri maartiin 15-haa yşed yrgeneer jababa. Tyryyşiin parovooz „SO" main 1-debelen bolxo baina.

Biitrin J.

HURAGŞADII SEREGEI HURGUULINUUDTA ABALGA

Xydelmerişen - Tariaaşanai Ulaan Aarmiin xuurai zama' seregei hurguulinuudta oroxo duratanhaa 1937 onoi apreeliin 1-hee ijyyliin 25 xyrter medyylgenyyd abtana.

Seregei hurguulinuudta 17-hoo 22 xyrter nahanai, zagsaalai albanda jabamaar elyyr bejetei ba dunda hurguuliin naiman klaashaa duoşo bişe jyrenxii erdimtei, oros xeleer ba matemaatikaar ispetaani barihan eregtei xynyyd abtaxa baina. Dunda hurguuliin naiman klaasai xemzeenei erdimgyi niuurnuud byxii gol predmeedeer şalgalta ygexe baina.

Deede hurguulinuudai stydeentner, 1937 ondo xysed dunda hurguliii (arban klaas) ba jyrenxii erdimei talaar eneentei adli hurguuliii dyyrgehen niuurnuud, myn 1937 ondo dunda hurguuliin jyhedxi ba arbadxi klaasuudta (baha tereentei adli hurguulida) orood oros xelen matemaatika xojoroor „hain" segneltetei, bişe predmeedyydeer „posreedstvenno" segneltetei hurza jabahan hurağşad bolbol seregei hurguulida ispetaanigygeer gurban zil hurxaar (seregei-azaxuin ba avtomobiil-teexnikiin hurguulida boloo haa xojor zil hurxaar) abtaxa baina.

Deede hurguuliin stydeentner, xysed dunda hurguuliii ba tereentei adli hurguuliii dyyrgehen niuurnuud, xerbee xysed dunda hurguuliin xemzee soo oros xelen matemaatika xojoroor şalgalta garza şadaa haa, jabagan seregei ba kavaleeriin hurguuli uudta xojor zil soo hurza garxa baina.

Medyylgee niutagai seregei komisaarai nere deere gy ali sexe seregei hurguuliin naçaalь nigai nere deere ygexe xeregtei.

Seregei hurguulida orolgiin şalgalta aavgustiin 1-hee 15 xyr ter jabuulagdaxa.

Huralsalai exilelge oktiaabrь negenhee.

Ene byxiiji rajoonoi seregei komisariaadhaa ba seregei hurguulinuudhaa medeze bolno.

(TASS).

BYXEXOLBOONOI XYDØØ AZAXUIN VIISTAVKADA BELEDXEXE

„Pobediitelь" kolxooz—viistavkiin kandidaa

Tarbagatain rajoonoi B-Kynaliin selьsoveedoi „Pobediitelь" (tyryylegşэnь nyxer I. Ivanoov) kolxooz 1937 onoi Byxexolbooooi xydøø azaxuin viistavka deere Buriaad-Mongol ASSR-ei zønaalin zaal soo kolxoozolngoo azaxuin amzaltii xaruulxa erxe olbo.

„Pobediitelь" kolxooz 1931 onoi apreeliin 25-da togtoxodoo 31 yrxete ailtai ba 146 geşyydtei baigaa. Mynøø 1937 onoi janvaariin 1-ei yder 196 yrxete ail ba 968 geşyydtei bolzo, urgahan baina. Tariigiin talmai ba xuriaaza abhan byxii urgasanь zil byri deeşelze baihaniii xaruulbai iime:

1931 ondo kolxooz bolhon zildee 303 gektaar tariaa hen. 1937 onoi janvaariin 1-de 1912 gektaar tariigatai boloo. Tiixede 2871 ceentner urgasa xuriaaza abaa belei. Mynøø urgasanь 14452 ceentner bolbo, Ene xadaa urgasanь 505 proceent jixe bolhon geeşe. №1 brigaada „leeda" şeniicii 100 gektaar gazarhaa gektaar byriin 21 ceentner urgasa xuriaaza abba. № 3 brigaada 50 gektaar gazarhaa gektaar byriin 28 ceentner şeniice urgaulaa.

„Pobediitelь" kolxooz kylьtyyrne ba şanga şadaltai bolhonoo Byxexolboonoi xydøø azalai viistavka deere xaruulxa. Hyylei 3 zil soo sojol bolbosorioi xeregselde ene kolxooz 5434 tyxerig gargaşalaba. 2 raadioo tosxuul, 9 raadioo tooçka, pianiino, 2 billiaard, 3 mandoliina, 2 viktrool, 3 garmooni, 3 gitaara ba xuurmuud g.m. sojol bolbosorioi şuxala xeregselnyydtei baina. Enenei urda 3 ziiei saadtee barigdahan haixan jixe klyybtei. Tere klyybei dergede dyxovoi ba stryynei orkeestornuud xysed bii. Kolxoozniguud xydelmeriihee syleetei sagtaa klyyb, ulaan bulandaa oşozo durtai zugaagaaraa sengeze amardag. Haiu yder bolxodo kolxoozoi dramkryzoogoi geşyyd zyzeg naada tabidag. Xygşen zaluugyi bultadaa xamtarza sengedeg. Eldebein kylьtyyrne zugaa naadii emxidxeze jixeer s-ngedeg baixahaa gadana, sag sagta kolxooz dotoroo uran haixanai olimpiaada emxidxeze, kylьtyyrne xysejøø xaraza yzedeg baina.

Nazar zunai yjede tere kolxoozoi xyygedenь bagaşuudai saadta baidag. „Pobediitelь" kolxoozoi bagaşuudai saadta 60 ondoo tyrelei modonuud tarigdahan baina. Edenь zunai yjede seseglee, namaalaza xy-eed baixadaa, ton haixan baidag.

Kolxoozniguud zişeete hainaar emxidxehen pooliiin staantai. Ene kolxoozdo janza byriin xydøø azalai maşiinanuud olon. 12 zaatka, 8 morin tarmuur, 2 triijer, soloomo xerşedeg 2 maşiina, 80 plyyg, neeftedviigatelь, dinaamomaşiina, 5 avtomaşiina, 2 maslooboojka, 2 separaator ba kartaayxa taridag maşiina g.m. bii.

Maşiinanuudanь ybelei yjede ariuun dulaan sarai ba garaaz soo emxitei zoxidoor xada galaatai baidag. Byxii maliinь dulaalza barihan standaartno bairada baidag. Kolxoozoigoo gudamzaada eldebiin modo zigde haixanaar tarihan ba yrgelze trotyara xehen baina. 1934 ondo maşiina xudaldan abxiin tulda 993 tyxerig mynge homolhon baina. Tiin 1935 ondo 11.655 tyxerig ba 1931 onдo 64.882 tyxerig homolhon baina. Z lhee zil byri ene kolxooz sloozno maşiinanuudaar bajazaza baina. Urdiin bydyylig johoor gazarii eldexe geeşe ugta martagdaa. Onihoto jixe maşiinanuudai mexaniizmtai tanilsaad, tereeniii dyyren xeregleze şadahan uşarhaa „Pobediitelь" kolxooz gektaar byriin 28 ceentner tariaa urguulza şadaa.

Hurguuliin barilga, xahamal xargui ba modo tarilga g.m. azalda 1935 ondo 13.560 tyxerig ba 1936 ondo 12640 tyxerig gargaşalagdahan baina.

Olzo urgasiin xubaariin debzeltii zil zileerenь xaruulxa boloo haa nege azalta yderte iime jyyme xyrtehen baina:

	1931 on	1936 on
Talxaar	4 kg.	6,8 kilog.
Kartaabxaar	2,6 kg.	4,5
Myngeer	0,46 mynge	1,0

Baha eneenhee gadana ondo koperaacada 1800 nør tariaa xudaldahan bi de 2271 ceentner natuur beri tuşaahan baina.

„Pobediitelь" kolxooz xaanovtaniii nerelbel: I. A. 1,5 gektaar gazar x noormotoi baigaad, 2,5 g xaxaldag baiba. Modo b deere 200 proceent noo gyisedxedeg baigaa hen.

№ 2 brigaadiin bri F. Alekseejev bol udaarni xoozniguudai xizaarai x delegaad. Nyxer Alekseej azalta ydertei, xeden şagnagdahan baina. Sl Grigoori gedeg tymerş xan. Øørtøø xamaadaxa xydelmeriii sag bolzor şanar haintaigaar dyyr Zil soo 682 azalta yder ba 10 daxin şagnagdah na. Nyxer Slaastiniii 2 peed, patefoon ojodoloi na g.m. gerei xeregseln şagnahan baina. Patriixi bolbol Respyyblikiin k nig udaarniguudai xurala gaad, 363 azalta yder ba 3 daxin şagnagdahan ene kolxoozhoo gadar naalьno zaal soo Alairai gai „Gigaant" ba Leenin remzete kolxoozuud eeh gee azaxuin amzalta xaruulxa baina. Xerx

Xariuusalgata redaa orologşo D. ARI

MYNØØDER

„PROGREES" KINOODO
Kraasniije dьjaavallaat

„ERDEM" KINOODO
Peesni sçaastьj

Apreelь negenhee „Ynen" gazee bygedøørøø zaxiza unşagtii!

MYNØØDER

OROS DRAAMIIN GYRENEI TEAA

Gilberei xatan

(Oros xelen deere)

3 yzegdeltei 5 kartiinatai zyzeg.

A. E. Larioonovoi xytelberieer tabigdaxa.

Zyzegei exilxenь 8 çaashaa. Kaassa yder 11-hee 2 ç. y 5-haa 9 ç. boltor